

## Rozwój rynku: Kakao i przetwory z kakao (CN 18) — 2015–2025

### Wprowadzenie

Niniejszy raport analizuje ewolucję handlu zagranicznego Unii Europejskiej w zakresie działu CN 18 – „Kakao i przetwory z kakao” – w latach 2015–2025. Obejmuje on zarówno surowiec (ziarna kakao, pastę, masło kakaowe, proszek), jak i końcowe wyroby czekoladowe. Dane pochodzą z panelu EU Trade Dashboard i uwzględniają wyłącznie wymianę z krajami spoza UE. W analizowanym okresie obroty towarowe w tej kategorii wzrosły wielokrotnie, głównie pod wpływem gwałtownego wzrostu cen kakao na rynkach światowych, przy relatywnie stabilnym wolumenie.

### 1. Gwałtowny wzrost wartości handlu napędzany cenami kakao

#### Wolumen obrotów rośnie powoli, podczas gdy ceny jednostkowe eksplodują

Pomiędzy 2015 a 2025 r. wartość unijnego eksportu wzrosła ze 6,95 mld EUR do 16,22 mld EUR (+133,2%), a importu z 7,30 mld EUR do 21,89 mld EUR (+199,9%). W tym samym czasie wolumen eksportu zwiększył się zaledwie o 19,1% (z 1,51 mln do 1,80 mln ton), a importu o 10,4% (z 2,27 mln do 2,50 mln ton). Oznacza to, że za wzrostami wartości niemal w całości odpowiadają wyższe ceny jednostkowe.

| Wskaźnik                   | 2015  | 2025  | Zmiana (%) |
|----------------------------|-------|-------|------------|
| Wartość eksportu (mld EUR) | 6,95  | 16,22 | +133,2     |
| Wolumen eksportu (tys. t)  | 1 508 | 1 796 | +19,1      |
| Cena eksportowa (EUR/t)    | 4 611 | 9 027 | +95,8      |
| Wartość importu (mld EUR)  | 7,30  | 21,89 | +199,9     |
| Wolumen importu (tys. t)   | 2 268 | 2 503 | +10,4      |
| Cena importowa (EUR/t)     | 3 218 | 8 745 | +171,8     |

Źródło: General Overview

Szczególnie spektakularny skok cen nastąpił w latach 2024–2025. Cena importowa wzrosła z 2 459 EUR/t (minimum w 2022 r.) do 8 745 EUR/t w 2025 r., czyli o przeszło 250%. Było to odzwierciedlenie globalnego kryzysu podażowego na rynku kakao, wywołanego

niekorzystnymi warunkami agrometeorologicznymi w Afryce Zachodniej oraz chorobami upraw. UE jako główny światowy przetwórcza kakao odczuła ten szok bardzo silnie, zwłaszcza po stronie kosztów importu surowca.

## Struktura towarowa handlu uwypukla rolę przetwórstwa

Import UE zdominowany jest przez ziarna kakao (CN 1801), które w 2025 r. odpowiadały za 56% wartości przywozu. Ich cena jednostkowa wzrosła z 2 830 EUR/t do 8 077 EUR/t. W eksporcie kluczową pozycję stanowią czekolada i przetwory (CN 1806) – 65% wartości wywozu w 2025 r., przy cenie rosnącej z 5 173 EUR/t do 8 635 EUR/t. Dzięki temu UE utrzymuje model „import surowca – eksport produktów przetworzonych”, jednak gwałtowny wzrost cen surowca pogorszył relacje cenowe.

## 2. Zmiany strukturalne w bilansie handlowym i koncentracji rynków

### Od nadwyżki do rekordowego deficytu: systematyczne pogarszanie salda

Jeszcze w 2021 r. UE notowała niewielką nadwyżkę handlową w wysokości 1,69 mld EUR. Od 2022 r. saldo zaczęło się jednak gwałtownie pogarszać, osiągając deficyt 5,68 mld EUR w 2025 r. Przyczyną był nieproporcjonalny wzrost wartości importu surowca w stosunku do wartości eksportu wyrobów gotowych – ceny importowe kakao rosły szybciej niż ceny eksportowe czekolady i masła kakaowego.

| Rok  | Saldo handlowe (mld EUR) |
|------|--------------------------|
| 2015 | –0,35                    |
| 2016 | –1,03                    |
| ...  | ...                      |
| 2021 | +1,69                    |
| 2024 | –2,50*                   |
| 2025 | –5,68                    |

*Wartość szacunkowa na podstawie dostępnych danych.*

*Źródło: Bilans handlowy*

Wskaźnik zależności od importu netto (Net Import Reliance) uległ silnemu pogorszeniu – z –5,9% w 2003 r. do –22,7% w 2024 r., co odzwierciedla rosnącą nadwyżkę eksportową w ujęciu relatywnym (UE więcej eksportuje niż importuje w stosunku do konsumpcji). Jednocześnie sama intensywność handlu (trade intensity) wzrosła niemal trzykrotnie – z 18,9%

do 50,3%, a skłonność do eksportu (export propensity) z 12,9% do 39,7%. Oznacza to, że sektor kakao i czekolady staje się coraz bardziej zorientowany na rynki zewnętrzne.

## **Dostawcy ziarna dominują po stronie importu, Wielka Brytania pozostaje głównym rynkiem zbytu**

Po stronie importu największymi partnerami UE są niezmiennie kraje Afryki Zachodniej:

- Côte d'Ivoire: dostawy wzrosły z 2,74 mld EUR (2015) do 8,21 mld EUR (2025), +199,7%.
- Ghana: z 1,22 mld EUR do 2,64 mld EUR, +115,5%.
- Nigeria i Kamerun zanotowały jeszcze szybszy wzrost – odpowiednio o 373,3% i 373,1%.

W eksporcie dominują rynki dojrzałe i wschodzące:

- Wielka Brytania: z 2,20 mld EUR do 4,18 mld EUR, +89,7%.
- Stany Zjednoczone: z 0,60 mld EUR do 1,98 mld EUR, +228,3%.
- Rosja: z 0,38 mld EUR do 1,01 mld EUR, +170,2% (choć od 2022 r. dynamika wyhamowała).

Koncentracja rynków mierzona wskaźnikiem HHI zmniejszyła się zarówno dla importu (z 1 923 do 1 817, –5,6%), jak i eksportu (z 1 256 do 1 013, –19,4%), co sygnalizuje postępującą dywersyfikację partnerów handlowych, korzystniejszą z punktu widzenia odporności łańcucha dostaw.

*Źródła: Partnerzy, Koncentracja*

## **3. Specjalizacja eksportowa UE i rola głównych państw członkowskich**

### **Najbardziej wyspecjalizowane kraje UE w przetwórstwie kakao**

Współczynnik ujawnionej symetrycznej przewagi komparatywnej (RSCA) za 2025 r. wskazuje na silną specjalizację w przetwórstwie kakao w następujących państwach członkowskich:

- Belgia (RSCA = 0,33; RCA = 1,98)
- Holandia (RSCA = 0,25; RCA = 1,66)
- Chorwacja (RSCA = 0,24; RCA = 1,63)
- Bułgaria (RSCA = 0,16; RCA = 1,38)

- Francja (RSCA = 0,06; RCA = 1,13)

Te kraje wyróżniają się szczególnie wysokim udziałem eksportu kakao i przetworów w swoim całkowitym eksporcie, co potwierdza ich rolę jako centrów przetwórstwa i reeksportu. Z kolei Malta, Irlandia czy Cypr wykazują skrajnie niskie wartości RSCA, co sugeruje minimalne zaangażowanie w ten sektor.

## **Holandia i Niemcy jako potęgi eksportowe — ale import jest równie skoncentrowany**

Pod względem wartości obrotów największymi eksporterami w UE są:

- Holandia: z 1,51 mld EUR (2015) do 4,46 mld EUR (2025), +194,6%
- Niemcy: z 1,53 mld EUR do 3,18 mld EUR, +107,6%
- Belgia: z 0,81 mld EUR do 2,21 mld EUR, +172,9%
- Włochy: z 0,78 mld EUR do 1,44 mld EUR, +85,7%
- Polska: z 0,63 mld EUR do 1,06 mld EUR, +67,6%

Po stronie importu liderami są te same państwa (Holandia, Niemcy, Francja, Belgia), co podkreśla ich funkcję logistyczno-przetwórczą (magazynowanie, przemiał, dystrybucja). Holandia zaimportowała w 2025 r. towary za 8,80 mld EUR, a Niemcy za 2,87 mld EUR.

Produkcja unijna (w tonach) wzrosła w latach 2003–2024 z 5,16 mld kg do 7,40 mld kg (+43,5%), a wartość produkcji z 18,6 mld EUR do 32,4 mld EUR (+74,0%), co wskazuje na stały wzrost mocy przerobowych, nawet gdy koniunktura cenowa staje się wymagająca.

*Źródła: Specjalizacja, Reporterzy, Produkcja*

## **Podsumowanie**

W latach 2015–2025 handel UE produktami działu CN 18 przeszedł fundamentalną transformację. O ile wolumen wymiany urósł umiarkowanie (kilkanaście procent), o tyle wartość eksportu i importu wzrosła odpowiednio o 133% i 200%, co jest efektem przede wszystkim bezprecedensowego wzrostu cen ziarna kakaowego. UE umocniła swoją pozycję globalnego przetwórcy, ale jednocześnie stała się bardziej wrażliwa na szoki podażowe, czego skutkiem jest rekordowy deficyt handlowy w 2025 r. Korzystnym zjawiskiem jest postępująca dywersyfikacja zarówno partnerów handlowych, jak i kierunków eksportu, przy jednoczesnym wzroście produkcji. Wyzwaniem pozostaje zarządzanie zmiennością cen surowca oraz utrzymanie konkurencyjności europejskiego przetwórstwa wobec rosnących kosztów importu.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z [tradedashboard.eu](https://tradedashboard.eu)

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem [support@tradedashboard.eu](mailto:support@tradedashboard.eu). Znajdziesz moje CV pod tym adresem.